

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2021/8780
Toplantı Tarihi/Sayısı : 9.8.2022/15
Karar Numarası : 2022/554
Başvuran : C. D.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : Maltepe 2 No'lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın cezasının infazı devam ederken açık ceza infaz kurumuna ayrıldığı ancak toplam cezasına 5 yıl adli para cezası eklendiği için kapalı ceza infaz kurumuna iade olduğu, adli para cezalarının açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya ilişkin süreler hesaplanırken hesaba katılmaması gerektiği halde başvuranın infazında adli para cezalarının hesaba katılması nedeniyle mağdur olduğu iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru dilekçesi 10/12/2021 tarih ve ... sayılı ile kayda alınmıştır. Başvuran dilekçesinde özetle; Maltepe Açık Ceza İnfaz Kurumunda cezasının infazı devam ederken toplam cezasına eklenen adli para cezası olan 5 yıllık süre nedeniyle Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 6/1 ve 6/2 maddeleri gereğince kapalı ceza infaz kurumuna iade olduğunu, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün yazısı ile adli para cezalarının açık ceza infaz kurumlarına ayrılmaya ilişkin süreler hesaplanırken hesaba katılmaması gerektiğinin ifade edilmesine rağmen, kendisinin infazında adli para cezalarının hesaba katıldığını, kendisi ile aynı durumda birçok hükümlünün açık ceza infaz kurumunda bulunduğunu ve eşitlik ilkesine aykırı davranıldığını iddia ederek mağduriyetinin giderilmesini talep etmiştir.

3. Başvuru kapsamında Maltepe 2 No'lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan 08/06/2022 tarihli ve ... sayılı yazılı görüşte başvuranın dolandırıcılık suçundan X İnfaz Hakimliğinin ... değişik iş sayılı toplama kararı ile 17 yıl 22 ay 1825 gün hapis cezasına hükümlü olup, tahliye tarihinin 14/07/2034 olması ile Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 6/1 ve 6/2 maddesindeki şartları taşımadığından bahisle Y İnfaz Hakimliğinin 01/12/2021 tarih ve ... esas sayılı kararı ile hükümlünün açığa ayrılmaya ilişkin talebinin reddine karar verildiğini belirtmiştir.

4. Muhatap kurumun yanıtı başvurana tebliğ edilmiş ve başvuran muhatabın yazılı görüşüne karşı süresi içinde yazılı görüşünü sunmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/04/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; "*özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği*" düzenlenmiştir.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca başvuruların, "*inceleme ve araştırmaya*

geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulması” gerekmektedir. Aynı fıkranın (ç) bendine göre; başvuru, “Yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olup olmadığı” yönünden incelenir.

8. Aynı Yönetmeliğin 49’uncu maddesinin altıncı fıkrasında; “Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması halinde de, incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.” denilmektedir.

9. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesine göre; “Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı, insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu’nun 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda, başvuranın açık cezaevinden kapalı cezaevine iade edilmesi, açığa ayrılma talebi ve muhatap kurumun yanıtları, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte ele alınıp değerlendirilmiştir.

12. Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği’nin “Kapalı kurumdan açık kuruma ayrılacak hükümlüler” başlıklı 6’ncı maddesine göre; “(1) Hükümlülerden;

a) Toplam cezaları on yıldan az olanlar bir ayını, on yıl ve yukarı olanlar ise onda birini kurumlarda infaz edip, iyi hâlli olan ve koşullu salıverilme tarihine yedi yıl veya daha az süre kalanlar,

b) Müebbet hapis cezasına mahkûm olup, koşullu salıverilme tarihine beş yıl veya daha az süre kalanlar,

c) Cezaları yüksek güvenlikli kapalı kurumlar veya diğer kapalı kurumların yüksek güvenlikli bölümlerinde infaz edilenlerden toplam cezalarının üçte birini bu kurumlarda iyi hâlli olarak geçiren ve koşullu salıverilme tarihine üç yıl veya daha az süre kalanlar, açık kurumlara ayrılabilir.

(2) Açık kurumlara ayrılabilmek için, ayrıca;

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 142, 148, 149, 188 ve 190 ‘ıncı maddeleri ile 1/3/1926 tarihli ve mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 403, 404, 491/3-4, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498 ve 499 uncu maddelerinden mahkûm olanların koşullu salıverilme tarihine beş yıldan az süre kalması,

b) (Değişik:RG-18/8/2016-29805) 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 102 ve 103 üncü maddeleri ile eşe karşı işlenen 82/1-d, 86/3-a ve 96/2-b maddeleri ve 1/3/1926 tarihli ve mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 414, 416/1, 418/1 maddeleri ile eşe karşı işlenen 449/1, 456 ve 457/1 maddelerinden mahkûm (Değişik ibare:RG-11/4/2019-30742) olanların koşullu salıverilme tarihine üç yıldan az süre kalması,

c) 29/7/2003 tarihli ve 4959 sayılı Toplum Kazandırma Kanunu, 30/7/1999 tarihli ve mülga 4422 sayılı Çıkar Amaçlı Suç Örgütleri ile Mücadele Kanununun 14 üncü maddesi ve 5237 sayılı Kanunun 221 inci maddesinden yararlananların koşullu salıverilme tarihine iki yıldan az süre kalması,

ç) Terör ve örgütlü suçlardan hükümlü olup, mensup oldukları örgütten ayrıldıkları idare ve gözlem kurulu kararıyla tespit edilenlerin koşullu salıverilme tarihine bir yıldan az süre kalması, şartı aranır.

(3) Birden fazla cezanın toplanarak infazı hâlinde, açık kuruma ayrılmada esas alınacak suç, koşullu salıverilme tarihine en az sürenin arandığı suçtur.

(4) Açık kuruma ayrılma süresini dolduranlar hakkında altı aylık deneme süresinin tamamlanması beklenmeden açık kuruma ayrılma kararı alınabilir.”

13. Muhatap Maltepe 2 No’lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan alınan 08/06/2022 tarihli yazı

eklerinden de anlaşılacağı üzere, başvuranın mezkur başvurudan evvel, Maltepe 2 No'lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulu Başkanlığına açığa ayrılmaya ilişkin talepte bulunduğu, ilgili kararda yukarıda bahsi geçen Yönetmeliğinin 6/1 ve 6/2. maddesindeki şartların taşınmadığı gerekçesiyle talebin reddine karar verildiği, hükümlü tarafından bahse konu kararın şikayet edilmesi üzerinde Y İnfaz Hakimliğince hükümlünün şikayetinin reddine, bunu takiben anılan karara karşı yapılan itirazın ... Ağır Ceza Mahkemesince reddine dair karar verildiği, yapılan itirazda başvuruda ileri sürülen iddiaların yer aldığı, böylelikle iddiaların yargısal denetimden geçtiği ve sonucunda başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılmak için gerekli şartları taşımadığı anlaşılmaktadır.

14. Sonuç olarak, başvuranın açık ceza infaz kurumuna ayrılma talebine ilişkin işlemlerin mevzuat kapsamında yerine getirildiği, alınan kararlara karşı başvuran tarafından İnfaz Hakimliği ve Ağır Ceza Mahkemesi nezdinde yasal itiraz hakkının kullanıldığı, mahkemeler tarafından yapılan inceleme sonucu söz konusu itirazların reddedildiği, dolayısıyla başvuranın hukuka ve eşitlik ilkesine aykırı işlemler nedeniyle kapalı ceza infaz kurumunda tutulduğu yönündeki iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğu anlaşılmıştır.

15. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 67'nci maddesine göre; *“Ön inceleme aşamasında, başvurunun **açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.**”* Açıklanan gerekçeler doğrultusunda başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle “kabul edilmez” olduğuna karar verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 09.08.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

Av. Aليşan TIRYAKI

Daire Başkanı

Dr. Burhan ERKUŞ

Üye

Saffet BALIN

Üye

İsmail AYAZ

Üye

Av. Zennure BER

Üye